

TÜRK KIZILAY
TOPLUM TEMELLİ GÖÇ PROGRAMLARI

AİLE BAĞLARININ YENİDEN TESİSİ

TAKIMI

FAALİYET RAPORU
NİSAN 2020

İÇİNDEKİLER

1- AİLE BAĞLARININ YENİDEN TESİSİ NEDİR?	3
2-VERİLEN HİZMETLER.....	5
3 - DÜZENLİ İŞBİRLİKLERİ	7
4-DESTEKLEYİCİ HİZMETLER	9
5- VAKA ÖRNEKLERİ	9

TÜRK KIZILAY

TOPLUM TEMELLİ GÖÇ PROGRAMLARI

AİLE BAĞLARININ YENİDEN TESİSİ TAKIMI

Uluslararası Kızılhaç Kızılay Hareketinin bir mensubu olan Türk Kızılay, asli görevlerinden biri olan “Aile Bağlarının Yeniden Tesisi” (ABYT) faaliyeti kapsamında diğer Ulusal Dernekler ve Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC) aracılığıyla göçmenlerden, sığınmacılardan ve mültecilerden tarafına iletilen kayıp araştırma, aile birleştirme ve aile mesajı iletimi takibini yaparak Türkiye Cumhuriyeti Devletin taraf olduğu Cenevre Sözleşmelerinin yanı sıra aşağıda yer alan Ulusal

yasal düzenleme ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile kayıp araştırmaya yönelik iş birliği protokolü çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getirmektedir.

İçişleri Bakanlığının 13/8/2014 tarihli ve 8027 sayılı yazısı üzerine, 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 91'inci maddesinde, Bakanlar Kurulu'nca 13/10/2014 tarihinde kararlaştırılmış olan Geçici Koruma Yönetmeliği Madde 49 “-(1)Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancılar, başka bir ülkede bulunan eşi, ergin olmayan çocukları ve bağımlı ergin çocukları ile Türkiye’de bir araya gelmek üzere aile birleşimi talebinde bulunabilir. Bu başvurular, Genel Müdürlükçe değerlendirilir ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği halinde gerekli çalışmalar yapılabilir. (2) Refakatsiz olduğu tespit edilen çocuklarla ilgili olarak çocukların talebi beklenmeksizin aile birleşimine ilişkin işlemler derhal başlatılır.”

Bu kapsamda en fazla birlikte çalışılan ve işbirliğine ihtiyaç duyulan kurumlar; Dışişleri Bakanlığı (Göç, İltica ve Vize Genel Müdürlüğü; İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüğü); İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM); Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (AÇSHB); Jandarma Genel Komutanlığı; Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu; Emniyet Genel Müdürlüğü ve sınır valilikleridir.

VERİLEN HİZMETLER:

AİLE BİRLEŞTİRME

Aile Birleştirme hizmeti; Cenevre Sözleşmelerinin sağladığı haklar ve Türkiye Cumhuriyeti Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Geçici Koruma Yönetmeliği çerçevesinde savaş veya kriz sebebiyle göç yolunda birbirinden ayrı düşmüş aile üyelerinin ilgili ulusal ve(ya) uluslararası devlet kurumları, ulusal ve(ya) uluslararası sivil toplum kuruluşları ve Kızılhaç-Kızılay Hareketinin bileşenleriyle işbirliği içerisinde yeniden birleştirilmelerine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Türkiye

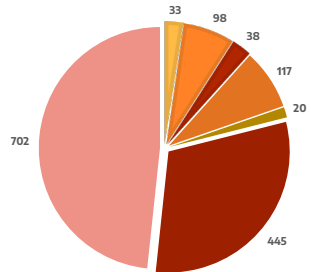
içerisinde gerçekleştirilmesi istenen aile birleşimi talepleri Türkiye'nin 15 ilindeki 16 Toplum Merkezi, Toplum Merkezlerinin olmadığı illerde Türk Kızılay Şubeleri; bunların yanında 168 Çağrı Merkezi, doğrudan e-posta; Türk Kızılay SUY Programı saha faaliyetleri ve diğer STK'lar aracılığıyla; Türkiye dışında yapılması istenen aile birleşimleri ise diğer ülkelerin Ulusal Dernekleri (Kızılay ve Kızılhaç Dernekleri) aracılığıyla Türk Kızılay'a iletilir. ABYT Biriminin yasal zemin ve kapasite doğrultusunda belirlediği kriterleri sağlayan vakalar incinebilirlik durumları ve hassasiyetlerine göre önceliklendirildikten sonra vakalarla ilgili işlemlere başlanır. Aile birleşimi süreçlerinde Göç İdaresi Genel Müdürlüğü; İl Göç İdaresi Müdürlükleri; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; bakanlığın il müdürlükleri ve sınır valilikleri ile koordinasyon halinde çalışılır. Türkiye dışına yapılacak aile birleşimlerinde diğer Ulusal Dernekler'den gelen talep doğrultusunda ilgili devlet kurumlarına, Türkiye içine yapılacak aile birleşimlerinde ise olası aile birleşiminin olacağı ilin İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne dış yazı yazılarak süreç başlatılır. Ancak bilinmesi gerekir ki Suriye'den Türkiye'ye yapılması istenen aile birleşimlerinde son karar mercii sınır valilikleri; diğer ülkelerden Türkiye'ye yapılması planlanan aile birleşimlerinde ise son karar mercii Göç İdaresi Genel Müdürlüğüdür. Bununla beraber tüm aile birleşimi süreçlerinde bürokratik savunuculuk ve kolaylaştırıcılık Türk Kızılay ABYT Ekibinin koordinasyonunda ve Toplum Merkezi Koruma Programı Personelinin desteğiyle gerçekleştirilir.

Toplam Aile Birleştirme

1.453

Veriler Nisan 2017-Mayıs 2020(dahil) tarihleri arasındaki vaka sayısını göstermektedir.

Olumlu kapanan
ABYT'den red
İlgili kurumdan red
Açık
Kendi imkânlarıyla birleşen
Talebini geri çeken
Ulaşılamayan

KAYIP ARAŞTIRMA

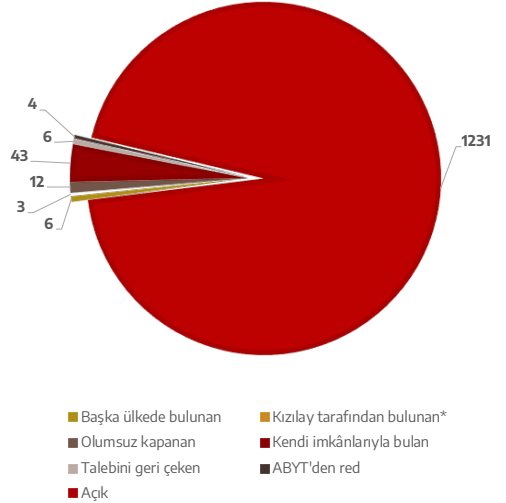
Kayıp Araştırma hizmeti; Cenevre Sözleşmelerinin sağladığı haklar çerçevesinde savaş veya kriz sebebiyle göç yolunda birbirinden ayrı düşmüş aile üyelerinin ilgili ulusal ve(ya) uluslararası devlet kurumları, ulusal ve(ya) uluslararası sivil toplum kuruluşları ve Kızılhaç-Kızılay Hareketinin bileşenleriyle işbirliği içerisinde aranmasına yönelik çalışmaları kapsamaktadır.

Türkiye içerisinde kaybolan kişilerin aranmasına yönelik talepler diğer ülkelerdeki Ulusal Dernekler ve Uluslararası Kızılhaç Komitesi tarafından Güvenli Dosya Transfer sistemi (SFE) ve posta yoluyla Türk Kızılay'a iletilir. ABYT Sorumlusu tarafından gelen başvurunun yasal dayanaklar doğrultusunda belirlenmiş kriterlere uygunluğu kontrol edilir. Başvurunun kriterlere uygun bulunması halinde süreç başlatılır.

Vaka hikayesi ve arayan kişinin rızasına göre İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM), Sağlık Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı(AÇSHB), Emniyet Genel Müdürlüğü Göçmen Kaçakçıları ve İnsan Ticareti ile Mücadele Dairesi, Adalet Bakanlığı, Jandarma, ilgili İl Valiliği, Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu, mezarlık müdürlükleri, belediyeler ve bazı STK'lara resmi yazı ile aranan kişilerin kısmî verileri (ad-soyad, doğum tarihi, uyruk, cinsiyet) paylaşarak veri tabanlarında aranması talep edilir. Kurumların geri dönüşü doğrultusunda talebi ileten ilgili Ulusal Dernek veya ICRC'ye bilgi verilir.

Aranan kişi bulunduğu takdirde eğer rızası yoksa "Ortadan Kaybolma Hakkı" çerçevesinde kendisine dair herhangi bir bilgi arayan kişiyle paylaşılmaz.

Toplam Kayıp Araştırma

1.305

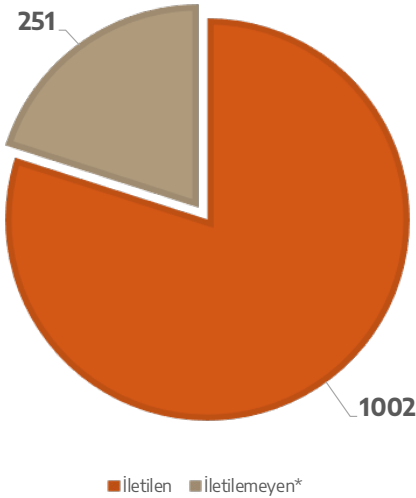
Veriler Şubat 2014-Mayıs 2020(dahil) tarihleri arasındaki vaka sayısını göstermektedir.

* Kızılay tarafından bulunanlardan 1'i iletişime geçmeyi reddetmiştir

AİLE MESAJI İLETİMİ

Aile Mesajı İletimi hizmeti; Cenevre Sözleşmelerinin sağladığı haklar çerçevesinde başka herhangi bir haberleşme kaynağına sahip olmayan aile üyeleri arasındaki iletişimi mümkün kılmaktadır.

Çoğunlukla Suriye ve Irak'ta tutuklu bulunan kişilerin Türkiye'deki akrabalarıyla iletişim kurmaları için Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC) tarafından hapisane, tutuklu merkezleri, yetimhane ve kamplardan iletilen aile mesajları öncelikle gardiyan veya kurum yetkililerinin, ardından ICRC'nin sansür uygulamasına tabi tutulur. Bu sansürleme aile mesajının amacına hizmet etmesi ve kişilerin yalnızca iyilik halleri, ailelerinden haber alma ve kendi durumlarını bildirmelerini garanti altına almak için gereklidir. Ardından Güvenli Dosya Transfer (SFE) sistemi aracılığı ile mektuplar Türk Kızılay'a iletilir. İletilen mektuplar ABYT Sorumlusu tarafından son bir sansüre tabi tutularak alıcının mektubu almaya dair rızası olduğu takdirde Direktörlük Onaylı Resmi Yazı ve alıcının cevap yazabilmesi için boş bir mektup taslağı ile beraber posta yoluyla alıcıya gönderilir. Alıcının cevabı tekrar posta yoluyla Türk Kızılay'a ulaşır ve sansürleme ile başlayan işlem yeniden ters yönde takip edilir. Bununla beraber daha etkili ancak daha nadir olarak video-konferans hizmeti de özellikle refakatsiz çocuklar için sağlanmaktadır.

Toplam Aile Mesajı

1.253

İletilememe sebebi yurt dışından gelen mektuplarda yer alan iletişim bilgilerinin yetersiz olması

*Veriler Ocak 2017-Mayıs2020(dahil) tarihleri arasındaki mektup sayısını göstermektedir.

DÜZENLİ İŞBİRLİKLERİ:

- **11.10.2017** tarihinde Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) ve Türk Kızılay arasında kayıp araştırma faaliyetleri kapsamında Türk Kızılay tarafından aranan kişilerin kısmi verilerinin GİGM'nin veri tabanında araştırılması için protokol imzalanmıştır.
- **04.04.2018** tarihinde Türk Kızılay'a aranması için talepte bulunulan Afgan uyruklu kayıp kişilerin Birleşmiş Milletler Mülteci Yüksek Komiserliği (UNHCR)'nin veri tabanında araştırılması amacıyla Standart Prosedürler belirlenip yürürlüğe konulmuştur. Eylül 2018 itibarıyla UNHCR kayıt görevini GİGM'ye devretmiş olmasına rağmen geçmişe dair tutulan kayıtlarda verilere ulaşılabilmesi ihtimali göz önünde bulundurularak işbirliği sürdürülmektedir.
- **21.02.2019** ve **27.11.2019** tarihlerinde Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu ile yapılan toplantılar ile Türkiye'de -özellikle Ege Denizi'ndeki bot kazalarında- ölmüş olma ihtimali bulunan kayıp kişilerin araştırılması kapsamında iki kurum arasında imzalanması istenen protokol için adımlar atılmaktadır.
- **25.03.2020** tarihinde Microsoft AI4HA (Artificial Intelligence for Humanitarian Actions) Projesi kapsamında ABYET yazılımının geliştirilmesi ve geleneksel olarak yürütülen ABYT süreçlerine makine öğrenme teknolojileri ile ivme kazandırılması yoluyla olumlu kapanan vaka sayılarının artırılması ve daha kısa süre içerisinde sonuca erişilmesi adına Sponsorluk Anlaşması imzalanmıştır. 2020 yılı sonunda projenin ilk fazının tamamlanması planlanmaktadır.

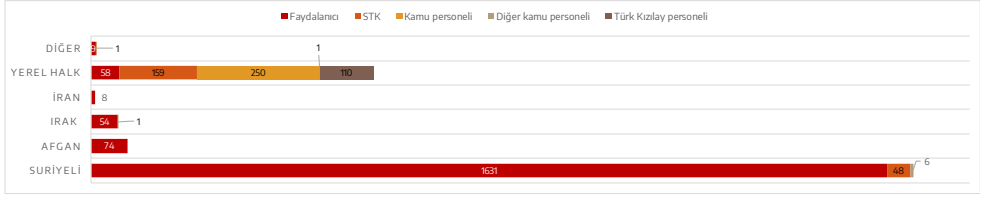
DESTEKLEYİCİ HİZMETLER:

Türk Kızılay ABYT hizmetinin bilinirliğinin artırılması kapsamında;

- Ulusal ve uluslararası STK, AÇSHB Sosyal Hizmet Merkezleri ve Türk Kızılay personeline eğitimler verilmekte ve sunumlar yapılmaktadır.
- Toplum merkezleri, işbirliği yapılan kurum ve kuruluşlarda bulundurulmak üzere Arapça, Farsça, İngilizce ve Türkçe olmak üzere 4 dilde broşürler bastırılmıştır.
- ABYT faaliyetlerine dair bir tanıtım videosu Türk Kızılay Toplum Merkezlerinde yayınlanmaktadır.
- ABYT hizmetlerinin yararlanıcılar ve kurumlar tarafından bilinirliğinin artırılması adına bir kısa film çekilmiş olup yayınlanmayı beklemektedir.
- Ani ve yoğun göç durumlarında aile bireylerinin irtibatının kesilmesini önlemek amacıyla içerisinde telefon, şarj aletleri, tablet, jeneratör gibi ekipmanların yer aldığı kendi başına bir iletişim istasyonu görevi gören Trolley İletişim Kiti (Trolley Chat Box) ile gerektiğinde sahada hizmet verilmektedir.

SEMINER İSTATİSTİKLERİ

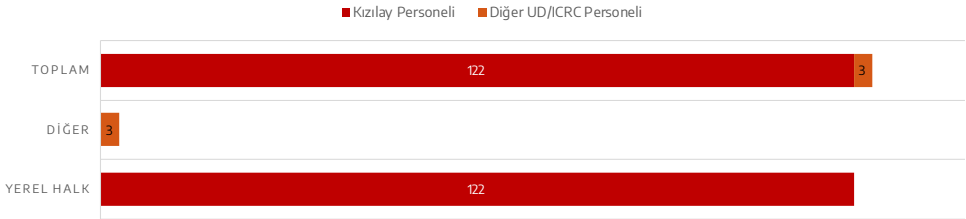
Seminerler Ekim 2018-Mayıs 2020 tarihleri arasındaki verilerdir. COVID dolayısıyla Mart-Mayıs ayları arasında seminerlere ara verilmiş olup Haziran ayında online olarak yeniden düzenlenmeye başlanmıştır.

Seminerler ile
ulaşılan toplam kişi sayısı

2.410

EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ

Eğitimler ile
ulaşılan toplam kişi sayısı

125

Eğitimler Kasım 2018-Mayıs 2020 tarihleri arasındaki verilerdir. COVID dolayısıyla Şubat-Mayıs arası eğitimlere ara verilmiştir.

VAKA ÖRNEKLERİ:

AİLE BİRLEŞTİRME

Afganistan'dan Avrupa'ya göçleri sırasında oğlundan ayrılan ve göç yoluna devam ederek Finlandiya'ya ulaşan bir kadın oğlu için Finlandiya Kızılhaçı'na aile birleşimi talebinde bulunmuş ve talebi Finlandiya Kızılhaçı tarafından ABYT ekibine iletilmiştir. Daha sonra çocuğun refakatsiz durumda olması sebebiyle Türkiye'deki bir devlet kurumunda bakım altında olduğu bilgisi edinilmiş ve süreç Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Finlandiya Konsolosluğu'nun işbirliği ile takip edilmiştir. Finlandiya Konsolosluğu'nun annenin talebini değerlendirmesi ve aile birleşimi hakkı olduğunu bildirmesi üzerine çocuk DNA örneğinin alınması ve sonrasında vize görüşmesi yapılması için 2 defa Ankara'da bulunan konsolosluğa çağırılmıştır. Bu süreçte koruma altında olan çocuğun bir Bakanlık personeli ile Ankara'ya gelmesi için AÇSHB'ye dış yazı yazılmış ve süreçteki tüm lojistik masraflar Türk Kızılay tarafından karşılanmıştır. Çocuk ve annenin DNA Testinin ve çocuğun vize görüşmesinin sonucunun Finlandiya Konsolosluğu tarafından olduğunun bildirilmesi üzerine AÇSHB'ye Finlandiya Göçmen Ofisi tarafından hazırlanan çocuğun kalacağı yere dair Sosyal İnceleme Raporu iletilmiş ve Bakanlığın çocuğun üstün yararı gereği aile birleşimini onaylaması üzerine çocuğun koruma bakım kararının kaldırılması için dış yazı yazılmıştır. Aynı zamanda çocuğun acil seyahat belgesini hazırlanması için Finlandiya Konsolosluğu'yla da görüşmeler sürdürülmüştür. Tüm süreçlerin olumlu sonuçlanması üzerine ulaşım masrafları Türk Kızılay tarafından karşılanacak şekilde çocuğun bir Türk Kızılay personelinin eşliğinde -Bakanlık'ın Oluru ve annenin rıza beyanı ile- 18 Aralık 2019 tarihinde Helsinki Vantaa Havalimanı'nda ailesiyle birleşimi sağlanmıştır.

“Afganistan’dan Avrupa’ya göçleri sırasında İran-Türkiye sınırını geçmeye çalışırken birbirinden ayrılan 9 kişilik bir ailenin iki üyesi göç yollarına devam ederek Fransa’ya kadar gidebilmiş ve reşit olmadıkları için koruma altına alınmışlardır. Koruma altındaki çocuklar ailelerinin Türkiye’de olduğunu ve onlarla bir araya gelmek istediklerini bulundukları kurumda beyan etmiştir. Daha sonra Fransa’da aile birleşimi hakkına erişmiş olan çocuklar Fransız Kızılhaçı’na Türkiye’de yaşayan ailenin kalanı için aile birleşimi talebinde bulunmuş ve Fransız Kızılhaçı 7 kişilik aile birleşimi talebini tarafımıza iletmıştır.

Fransız Kızılhaçı’nın çocukların bu talebini Türk Kızılay ABYT Takımı’na ilemesi üzerine Fransa’da başlayan aile birleşimi süreci için Türkiye’de gerekli çalışmalar başlatılmış ve Türk Kızılay Uşak ilinde yaşayan ailenin aile birleşimi süreçlerine destek olunması amacıyla ABYT ekibinden Farsça bilen bir personel Uşak’a gitmiş, ailenin İstanbul ilinde gerçekleşecek vize görüşmeleri için gerekli hazırlıkları yapmış ve ardından İstanbul’a aileye eşlik etmiştir.

Yaklaşık 8 aylık bir bekleyişin ardından 7 kişilik ailenin Fransa’ya aile birleşimi Fransız Konsoloslğu tarafından onaylanmıştır. Bunun üzerine Türk Kızılay ABYT ekibi tekrar ailenin ikamet ettiği kent olan Uşak’a gidecek İl Göç İdaresi’nden ailenin ülke dışına çıkış işlemlerine yardımcı olmuş, İstanbul’a seyahatlerini sağlamış ve Fransız Konsoloslğu’ndan ailenin hiçbir üyesinin pasaportu olmadığı için düzenlenen ve pasaport yerine geçen Acil Seyahat Belgelerinin alınması konusunda finansal ve lojistik destek sağlanması adına yardımcı olmuştur. Acil Seyahat Belgelerinin de alınmasıyla Fransa’ya gitmesinde hiçbir engel kalmayan aile bir ABYT personeli eşliğinde İstanbul Havaalanı’ndan önce Paris Charles De Gaulle Havaalanı’na seyahat etmiş, ardından da Fransa’daki kardeşlerin yaşadığı şehir olan Toulouse’a gitmiştir. Toulouse’da Fransız Kızılhaçı’nın da katılımıyla Şubat 2017’den beri birbirinden ayrı olan aile fertleri iki tarafın da özverili ve titiz çalışmalarıyla birbirlerine kavuşmuştur.”

KAYIP ARAŞTIRMA

2019 Kasım ayı içerisinde Alman Kızılhaç'ından Türk Kızılay'a iletilen bir anne ile kızının aranmasına ilişkin vakada kayıp kişilerden 2017 yılından beri haber alınamadığı bildirilmiştir. Türk Kızılay Türkiye içerisinde kayıp oldukları bildirilen refakatsiz çocuklara ait kısmî verilerin yer aldığı bir listeye çocuğun da bilgilerini ekleyerek resmi yazı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile paylaşmış ancak Bakanlık paylaştığımız listedeki kişilere dair veri tabanında herhangi bir kayıta rastlanmadığını belirtmiştir. **(Verilerin eşleşmemesinin önünde isimlerin Arap alfabesi ile yazımından Latin alfabesi ile yazıma geçirilirken farklı yazım şekillerinin ortaya çıkması, çocukların takma adları veya başka adlarla kaydedilmeyi tercih etmeleri gibi engellerin varlığı göz önünde bulundurulmalıdır.)**

Bu zorlukların yanı sıra, Türk Kızılay'ın farklı birimleri arasındaki koordinasyon çoğu zaman olumlu sonuçlar elde etmede kolaylığı beraberinde getirmektedir. Bakanlık veri tabanında kaydına rastlanamayan çocuk ve annesi eş zamanlı olarak Toplum Merkezi yararlanıcıları arasında olma ihtimalleri üzerine ilgili illerdeki TM'ler ile irtibat kurulup veri tabanında araştırılmış ancak olumlu sonuç alınamamıştır. Son olarak Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfında Kızılay Kart yararlanıcısı olduğu tespit edilerek telefon ile aranmalarının ardından bir hane ziyareti düzenlenmiş ve aranan kişilerin varlığı teyit edilmiştir. Olumlu sonuçlanan kayıp araştırmanın sonucu Alman Kızılhaç'ı ile paylaşılmıştır.

AİLE MESAJI İLETİMİ

Anne ve babası Irak'ta tutuklu olan ve annesiyle beraber aynı hapishanede bulunan 14 yaşında bir kız çocuğunun anne ve babası vefat edince yetimhaneye alındığı ve yetimhanede çocuğun ailesiyle video-konferans aracılığıyla görüşme hakkı olduğundan Gaziantep'teki babaannesiyile görüşmek talebi olduğu Türk Kızılay'a Uluslararası Kızılhaç Komitesi tarafından iletilmiştir. Ancak babaanneye dair iletilen adres ve telefon bilgileri eksik olduğundan babaanneye doğrudan ulaşılammıştır. ABYT Merkez Ofis tarafından takip edilen vaka için Gaziantep Toplum Merkezinden destek istenerek mahalle muhtarına gidilmiş ve adres teyit edilerek -ancak mahalle bilgisi yer aldığından- insani yardım kapsamında arandığı belirtilmiş ve düzenlenen hane ziyareti ile babaanneye torununun hayatta olduğu ve görüşme talebi iletilmiştir. Çok şaşırان ve mutlulukla kabul eden babaanne ve çocuk için video-konferans gerçekleştirilmiş; görüşme sonrası çocuğun çok mutlu olduğu ve yeniden hakkı olduğunda teyzesi ile görüşmek istediğı bilgisi tarafımıza iletilmiştir.

